

Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο

► **B** ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 514/2014 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Απριλίου 2014

σχετικά με τον καθορισμό γενικών διατάξεων όσον αφορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων

(ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 112)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1543 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2020	L 356	3	26.10.2020
► <u>M2</u>	Κανονισμός (ΕΕ) 2022/585 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Απριλίου 2022	L 112	1	11.4.2022

Διορθώνεται από:

► **C1** Διορθωτικό ΕΕ L 245 της 30.7.2020, σ. 31 (514/2014)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 514/2014 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Απριλίου 2014

σχετικά με τον καθορισμό γενικών διατάξεων όσον αφορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Στόχος και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει γενικούς κανόνες εφαρμογής των ειδικών κανονισμών όσον αφορά:

- α) τη χρηματοδότηση δαπανών·
- β) τη σύμπραξη, τον προγραμματισμό, την υποβολή εκθέσεων, την παρακολούθηση και αξιολόγηση·
- γ) τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που θα θέσουν σε λειτουργία τα κράτη μέλη, και
- δ) την εκκαθάριση λογαριασμών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «ειδικοί κανονισμοί»:
 - ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾·
 - ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 513/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ και
 - κάθε άλλος κανονισμός που προβλέπει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού·
- β) «προγραμματισμός»: η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και χρηματοδότησης σε διάφορα στάδια, που αποσκοπεί στην εφαρμογή, σε πολυετή βάση, της κοινής δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των στόχων των ειδικών κανονισμών·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ενσωμάτωσης, για την τροποποίηση της απόφασης 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 573/2007/ΕΚ και αριθ. 575/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2007/435/ΕΚ του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 168 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 513/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης των κρίσεων, και για την κατάργηση της απόφασης 2007/125/ΔΕΥ του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 93 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

▼ B

- γ) «δράση»: έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από την υπεύθυνη αρχή του οικείου εθνικού προγράμματος ή υπό την ευθύνη της και συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων τους οποίους επιδιώκουν οι ειδικοί κανονισμοί·
- δ) «δράση της Ένωσης»: διακρατική δράση ή δράση ειδικού ενδιαφέροντος για την Ένωση, όπως ορίζεται στους ειδικούς κανονισμούς·
- ε) «έργο»: τα ειδικά, πρακτικά μέσα που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση ολόκληρης ή μέρους μιας δράσης από έναν δικαιούχο χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ένωσης·
- στ) «βοήθεια έκτακτης ανάγκης»: έργο ή ομάδα έργων για την αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, όπως ορίζεται στους ειδικούς κανονισμούς·
- ζ) «δικαιούχος»: ο αποδέκτης συνεισφοράς της Ένωσης στο πλαίσιο ενός έργου. Οι δικαιούχοι είναι δυνατόν να είναι δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, διεθνής οργανισμός ή η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ΔΕΕΣ), ή η Διεθνής Ομοσπονδία Ερυθρού Σταυρού και των Οργανώσεων της Ερυθράς Ημισελήνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

*Άρθρο 3***Γενικές αρχές**

1. Οι ειδικοί κανονισμοί παρέχουν στήριξη, μέσω εθνικών προγραμμάτων, δράσεων της Ένωσης και βοήθειας έκτακτης ανάγκης, η οποία συμπληρώνει τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές παρεμβάσεις που επιδιώκουν τους στόχους της Ένωσης και έχουν ως αποτέλεσμα προσιθέμενη αξία για την Ένωση.
2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η στήριξη που παρέχεται δυνάμει των ειδικών κανονισμών και από τα κράτη μέλη είναι σύμφωνη με τις συναφείς δραστηριότητες, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Ένωσης και συμπληρωματική προς τους άλλους μηχανισμούς της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών σε κάθε κράτος μέλος.
3. Η χορηγούμενη βάσει των ειδικών κανονισμών στήριξη εφαρμόζεται σε στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.
4. Σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν από κοινού με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED), όσον αφορά δράσεις σε τρίτες χώρες και σε σχέση με αυτές, τον συντονισμό μεταξύ του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών καθώς και με άλλες σχετικές πολιτικές, στρατηγικές και μηχανισμούς της Ένωσης, περιλαμβανομένων και αυτών που προβλέπονται στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.
5. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, από κοινού με την EYED εφόσον απαιτείται, μεριμνούν ώστε οι δράσεις σε τρίτες χώρες και σε σχέση με αυτές να αναλαμβάνονται με συνέργεια και συνέπεια με άλλες δράσεις εκτός της Ένωσης που στηρίζονται από τα μέσα της Ένωσης. Φροντίζουν ιδίως ώστε οι δράσεις αυτές:
 - α) να είναι συνεπείς με την εξωτερική πολιτική της Ένωσης, να τηρούν την αρχή της συνοχής των αναπτυξιακών πολιτικών και να συνάδουν με τα έγγραφα στρατηγικού προγραμματισμού για τη συγκεκριμένη περιφέρεια ή χώρα·

▼ B

- β) να εστιάζονται σε μέτρα που δεν αποβλέπουν στην ανάπτυξη·
- γ) να εξυπηρετούν τα συμφέροντα των εσωτερικών πολιτικών της Ένωσης και να συνάδουν με τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται εντός της Ένωσης.
6. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ιδίως σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας όπως προβλέπεται από το άρθρο 30 του εν λόγω κανονισμού.
7. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα της στήριξης που παρέχεται δυνάμει των ειδικών κανονισμών κατά την προετοιμασία και την εφαρμογή, μεταξύ άλλων μέσω της παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης.
8. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ασκούν τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους σε σχέση με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς, με σκοπό τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας.

*Άρθρο 4***Συμμόρφωση με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο**

Οι χρηματοδοτούμενες δυνάμει των ειδικών κανονισμών δράσεις είναι σύμφωνες με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

*Άρθρο 5***Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης**

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών, η Επιτροπή λαμβάνει κατάλληλα μέτρα που διασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση παρατυπιών, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, εφόσον χρειάζεται, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων.
2. Τα κράτη μέλη προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν παρατυπίες και ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά με οποιουδήποτε τόκους υπερημερίας. Ανακοινώνουν τις παρατυπίες αυτές στην Επιτροπή και την τηρούν ενήμερη για κάθε σημαντική εξέλιξη των σχετικών διοικητικών και δικαστικών διώξεων.
3. Όταν δεν είναι εφικτή η ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σε δικαιούχο εξαιτίας παράλειψης ή αμέλειας από πλευράς ενός κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον προϋπολογισμό της Ένωσης.
4. Τα κράτη μέλη παρέχουν αποτελεσματική προληπτική προστασία κατά της απάτης, ιδίως όσον αφορά τους τομείς υψηλότερου κινδύνου. Η εν λόγω προληπτική προστασία που λειτουργεί αποτρεπτικά, όσον αφορά τα οφέλη καθώς και την αναλογικότητα των μέτρων.
5. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 58, όσον αφορά τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

▼B

6. Η Επιτροπή καθορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τη συχνότητα υποβολής εκθέσεων σχετικά με παρατυπίες και τη μορφή που πρέπει να λαμβάνουν οι εκθέσεις αυτές. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 2.

7. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία διενέργειας λογιστικού ελέγχου, βάσει εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων, η οποία ασκείται σε όλους τους δικαιούχους επιδοτήσεων, αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους που έχουν εισπράξει κεφάλαια της Ένωσης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς.

8. Η OLAF μπορεί να διενεργεί έρευνες, μεταξύ άλλων επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽²⁾, προκειμένου να διαπιστώσει την ύπαρξη απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε σχέση με συμφωνία επιδότησης ή απόφαση επιδότησης ή σύμβαση χρηματοδοτούμενη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς.

9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 7 και 8, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες και οι αποφάσεις επιδότησης που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διενεργούν τους εν λόγω λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ*Άρθρο 6***Πλαίσιο υλοποίησης**

1. Η Επιτροπή καθορίζει το συνολικό ποσό που διατίθεται για τις δράσεις της Ένωσης, για βοήθεια έκτακτης ανάγκης και τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής, στο πλαίσιο των ετήσιων πιστώσεων του προϋπολογισμού της Ένωσης.

2. Η Επιτροπή εγκρίνει με εκτελεστικές πράξεις το πρόγραμμα εργασίας για τις δράσεις της Ένωσης και τη βοήθεια έκτακτης ανάγκης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.

3. Για να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διαθεσιμότητα των πόρων, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει χωριστά πρόγραμμα εργασίας για βοήθεια έκτακτης ανάγκης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

▼B

4. Οι δράσεις της Ένωσης, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης και η τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής μπορούν να υλοποιούνται είτε άμεσα, από την Επιτροπή ή μέσω εκτελεστικών οργανισμών είτε έμμεσα, από οντότητες και πρόσωπα εκτός των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

*Άρθρο 7***Βοήθεια έκτακτης ανάγκης**

1. Για την αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, όπως ορίζεται στους ειδικούς κανονισμούς, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει τη χορήγηση βοήθειας έκτακτης ανάγκης. Στις περιπτώσεις αυτές ενημερώνει εγκαίρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

2. Εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης μπορεί να ανέλθει στο 100 % της επιλέξιμης δαπάνης.

3. Η βοήθεια έκτακτης ανάγκης μπορεί να συνίσταται σε βοήθεια στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους στόχους και τις δράσεις που ορίζονται στους ειδικούς κανονισμούς.

4. Η βοήθεια έκτακτης ανάγκης μπορεί να στηρίζει αναδρομικά δαπάνες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιδότησης ή του αιτήματος για παροχή βοήθειας, αλλά όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την υλοποίηση της δράσης.

5. Η βοήθεια έκτακτης ανάγκης μπορεί να λάβει τη μορφή επιδοτήσεων που χορηγούνται απευθείας στους οργανισμούς της Ένωσης.

*Άρθρο 8***Δράσεις της Ένωσης και βοήθεια έκτακτης ανάγκης σε τρίτες χώρες ή σε σχέση με αυτές**

1. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να χρηματοδοτεί δράσεις της Ένωσης και βοήθεια έκτακτης ανάγκης σε τρίτες χώρες ή σε σχέση με αυτές, σύμφωνα με τους στόχους και τις δράσεις που ορίζονται στους ειδικούς κανονισμούς.

2. Όταν οι εν λόγω δράσεις υλοποιούνται άμεσα, επιτρέπεται να υποβάλλουν αιτήσεις επιχορήγησης οι ακόλουθες οντότητες:

- α) τα κράτη μέλη·
- β) τρίτες χώρες, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όταν η επιδότηση είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών·
- γ) κοινοί φορείς που συγκροτούνται από τρίτες χώρες και την Ένωση ή κράτη μέλη·
- δ) διεθνείς οργανισμοί, συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών οργανισμών, οργανισμοί, υπηρεσίες και αποστολές των Ηνωμένων Εθνών, διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και αναπτυξιακές τράπεζες και οργανισμοί διεθνούς δικαιοδοσίας, εφόσον συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των σχετικών ειδικών κανονισμών·
- ε) η ΔΕΕΣ και η Διεθνής Ομοσπονδία Ερυθρού Σταυρού και των Οργανώσεων της Ερυθράς Ημισελήνου·
- στ) μη κυβερνητικές οργανώσεις που συγκροτούνται και καταχωρούνται στην Ένωση και στις χώρες που συνδέονται με την εκτέλεση, εφαρμογή και ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν·
- ζ) οργανισμοί της Ένωσης για βοήθεια έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 9

Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής

1. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή για λογαριασμό της, οι ειδικοί κανονισμοί μπορούν να χρηματοδοτούν τα προπαρασκευαστικά μέτρα, μέτρα παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης καθώς και τα μέτρα και τις δραστηριότητες αξιολόγησης, λογιστικού και άλλου ελέγχου που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών.

2. Τα μέτρα και οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν:

- α) συνδρομή για την εκπόνηση και εκτίμηση έργων·
- β) στήριξη για θεσμική ενίσχυση και δημιουργία διοικητικής ικανότητας για την αποτελεσματική διαχείριση του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών·
- γ) μέτρα που αφορούν την ανάλυση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την ανταλλαγή πληροφοριών και την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών, καθώς και μέτρα που αφορούν την εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και τεχνική και διοικητική συνδρομή·
- δ) αξιολογήσεις, εκθέσεις εμπειρογνομώνων, στατιστικές και μελέτες, μεταξύ άλλων και γενικού περιεχομένου σχετικά με τη λειτουργία των ειδικών κανονισμών·
- ε) δράσεις για τη διάδοση πληροφοριών, τη στήριξη οργάνωσης δικτύων, την υλοποίηση δραστηριοτήτων επικοινωνίας, την ευαισθητοποίηση και προώθηση της συνεργασίας και την ανταλλαγή εμπειριών, μεταξύ άλλων, με τρίτες χώρες. Για να εξασφαλιστούν η αποτελεσματικότερη ενημέρωση του ευρύτερου κοινού και οι ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ των δραστηριοτήτων επικοινωνίας που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, οι πόροι που διατίθενται για ενέργειες επικοινωνίας στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συμβάλλουν επίσης στην κάλυψη της εταιρικής επικοινωνίας των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, εφόσον αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών·
- στ) εγκατάσταση, ενημέρωση, λειτουργία και διασύνδεση πληροφοριακών συστημάτων για τη διαχείριση, παρακολούθηση, δημοσιονομικό έλεγχο, έλεγχο και αξιολόγηση·
- ζ) σχεδιασμό ενός κοινού πλαισίου αξιολόγησης και παρακολούθησης καθώς και συστήματος δεικτών, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τους εθνικούς δείκτες·
- η) δράσεις για τη βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πρακτικές αξιολόγησης·
- θ) διασκέψεις, σεμινάρια, ομάδες εργασίας και άλλα κοινά μέτρα ενημέρωσης και κατάρτισης σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών για τις αρμόδιες αρχές και τους δικαιούχους·
- ι) δράσεις σχετικές με τον εντοπισμό και την πρόληψη της απάτης·
- ια) δράσεις που συνδέονται με τον λογιστικό έλεγχο.

3. Τα μέτρα και οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν επίσης να αφορούν τα προηγούμενα και επόμενα δημοσιονομικά πλαίσια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΜΗΜΑ 1

Προγραμματισμός και πλαίσιο εφαρμογής

Άρθρο 10

Προγραμματισμός

Οι στόχοι των ειδικών κανονισμών επιδιώκονται εντός του πλαισίου του πολυετούς προγραμματισμού για την περίοδο από το 2014 έως το 2020, με την επιφύλαξη ενδιάμεσης επανεξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 15.

Άρθρο 11

Επικουρική και αναλογική παρέμβαση

1. Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές τους όπως ορίζονται στο άρθρο 25 είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των προγραμμάτων και την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών στο κατάλληλο επίπεδο, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του οικείου κράτους μέλους και με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς.

2. Οι ρυθμίσεις που διέπουν την εφαρμογή και τη χρήση της χρηματοδότησης η οποία χορηγείται βάσει των ειδικών κανονισμών, ιδίως δε των χρηματοδοτικών και διοικητικών πόρων που απαιτούνται για τις δραστηριότητες υποβολής εκθέσεων, αξιολόγησης, διαχείρισης και ελέγχου, λαμβάνουν υπόψη την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με το επίπεδο της παρεχόμενης στήριξης, μειώνοντας κατά τον τρόπο αυτό τη διοικητική επιβάρυνση και διευκολύνοντας την αποτελεσματική εφαρμογή.

Άρθρο 12

Εταιρική σχέση

1. Κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και πρακτικές του και με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε εφαρμοστέων απαιτήσεων ασφαλείας, οργανώνει σύμπραξη με τις σχετικές αρχές και φορείς, για την εκτέλεση του ρόλου που ορίζεται στην παράγραφο 3. Η σύμπραξη διαμορφώνεται από σχετικές δημόσιες αρχές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ανάλογα με την περίπτωση. Περιλαμβάνει επίσης, όταν κρίνεται σκόπιμο, σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, μη κυβερνητικές οργανώσεις και κοινωνικούς εταίρους.

2. Η σύμπραξη υλοποιείται τηρουμένων πλήρως των αντίστοιχων θεσμικών, νομικών και οικονομικών αρμοδιοτήτων κάθε κατηγορίας εταίρων.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εμπλοκή της εταιρικής σχέσης στην προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση των εθνικών προγραμμάτων. Η σύνθεση της εταιρικής σχέσης ενδέχεται να διαφέρει στα διάφορα στάδια του προγράμματος.

4. Κάθε κράτος μέλος συγκροτεί μια επιτροπή παρακολούθησης για τη στήριξη της εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων.

5. Η Επιτροπή μπορεί να παρέχει καθοδήγηση κατά την παρακολούθηση των εθνικών προγραμμάτων και, εφόσον απαιτείται και με τη συγκατάθεση του οικείου κράτους μέλους, να συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

Άρθρο 13

Πολιτικός διάλογος

1. Για να διευκολυνθεί η εκπόνηση των εθνικών προγραμμάτων, κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή διεξάγουν διάλογο σε επίπεδο ανώτερων υπαλλήλων, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά ενδεικτικά χρονικά πλαίσια που καθορίζονται στο άρθρο 14. Ο διάλογος εστιάζεται στα συνολικά αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν μέσω των εθνικών προγραμμάτων ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες και οι προτεραιότητες των κρατών μελών στους τομείς παρέμβασης που καλύπτονται από τους ειδικούς κανονισμούς, με γνώμονα την κατάσταση αναφοράς στο οικείο κράτος μέλος και τους στόχους των ειδικών κανονισμών. Ο διάλογος αποτελεί επίσης ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων σχετικά με δράσεις της Ένωσης. Το αποτέλεσμα του διαλόγου θα αποτελέσει οδηγό για την εκπόνηση και έγκριση των εθνικών προγραμμάτων και θα περιλαμβάνει ενδεικτική αναφορά της ημερομηνίας κατά την οποία αναμένεται το κράτος μέλος να υποβάλει τα εθνικά προγράμματα στην Επιτροπή ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη έγκριση του προγράμματος. Το αποτέλεσμα αυτό καταγράφεται σε εγκεκριμένα πρακτικά.

2. Στην περίπτωση δράσεων που υλοποιούνται σε τρίτες χώρες και σε σχέση με αυτές, οι δράσεις αυτές δεν έχουν άμεσα αναπτυξιακό χαρακτήρα και ο προγραμματικός διάλογος επιδιώκει την απόλυτη συνέπεια με τις αρχές και τους γενικούς στόχους της εξωτερικής δράσης και της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης όσον αφορά την εκάστοτε χώρα ή περιοχή.

3. Μετά την ολοκλήρωση των πολιτικών διαλόγων η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για το συνολικό αποτέλεσμα.

4. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο από ένα κράτος μέλος και την Επιτροπή, ο πολιτικός διάλογος μπορεί να επαναληφθεί μετά την ενδιάμεση επανεξέταση που αναφέρεται στο άρθρο 15, ώστε να αξιολογηθούν εκ νέου οι ανάγκες του εν λόγω κράτους μέλους και οι προτεραιότητες της Ένωσης.

Άρθρο 14

Εκπόνηση και έγκριση επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Κάθε κράτος μέλος προτείνει, βάσει των συμπερασμάτων του πολιτικού διαλόγου που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1, ένα πολυετές εθνικό πρόγραμμα σύμφωνα με τους ειδικούς κανονισμούς.

2. Κάθε προτεινόμενο εθνικό πρόγραμμα καλύπτει τα οικονομικά έτη της περιόδου από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) περιγραφή της κατάστασης αναφοράς στο κράτος μέλος, που συνοδεύεται από τα αναγκαία πραγματικά στοιχεία ώστε να αξιολογηθούν ορθά οι απαιτήσεις·
- β) ανάλυση των αναγκών του κράτους μέλους και των εθνικών στόχων που έχουν καθοριστεί για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών κατά την περίοδο που καλύπτεται από το πρόγραμμα·
- γ) κατάλληλη στρατηγική καθορισμού των στόχων που πρέπει να επιδιωχθούν με τη στήριξη του προϋπολογισμού της Ένωσης, καθώς και των ειδικών στόχων για την επίτευξή τους, ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος και παραδειγμάτων προβλεπόμενων δράσεων για την επίτευξη αυτών των στόχων·
- δ) περιγραφή του τρόπου κάλυψης των στόχων των ειδικών κανονισμών·

▼ B

- ε) μηχανισμούς οι οποίοι εξασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των μέσων που θεσπίζονται με τους ειδικούς κανονισμούς και άλλων ενωσιακών και εθνικών μέσων·
 - στ) ενημέρωση για το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης που θα τεθεί σε εφαρμογή και τους δείκτες που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της προόδου ως προς την υλοποίηση των επιδιωκόμενων στόχων σε σχέση με την κατάσταση αναφοράς στο κράτος μέλος·
 - ζ) διατάξεις εφαρμογής του εθνικού προγράμματος που περιλαμβάνουν τον ορισμό των αρμόδιων αρχών και συνοπτική περιγραφή του εξεταζόμενου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου·
 - η) συνοπτική περιγραφή της επιλεγείσας προσέγγισης για την εφαρμογή της αρχής της σύμπραξης που καθορίζεται στο άρθρο 12·
 - θ) προσχέδιο χρηματοδότησης ενδεικτικά κατανομημένο για κάθε οικονομικό έτος της περιόδου, που περιλαμβάνει και ένδειξη των δαπανών για τεχνική βοήθεια·
 - ι) τα μέσα και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη δημοσιοποίηση του εθνικού προγράμματος.
3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τα προτεινόμενα εθνικά προγράμματα στην Επιτροπή το αργότερο τρεις μήνες μετά την ολοκλήρωση του πολιτικού διαλόγου που αναφέρεται στο άρθρο 13.
4. Η Επιτροπή εκδίδει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, το υπόδειγμα σύμφωνα με το οποίο καταρτίζονται τα εθνικά προγράμματα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.
5. Πριν εγκρίνει ένα προτεινόμενο εθνικό πρόγραμμα, η Επιτροπή εξετάζει:
- α) τη συνέπειά του με τους στόχους των ειδικών κανονισμών και το αποτέλεσμα του αναφερόμενου στο άρθρο 13 παράγραφος 1 πολιτικού διαλόγου·
 - β) την κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης μεταξύ των στόχων με γνώμονα τις απαιτήσεις του ειδικού κανονισμού και, ενδεχομένως, την αιτιολόγηση οποιασδήποτε παρέκκλισης από τα ελάχιστα ποσοστά που ορίζονται στους ειδικούς κανονισμούς·
 - γ) τη συνάφεια των στόχων, των δεικτών, του χρονοδιαγράμματος και των ενδεικτικών δράσεων που προβλέπονται στα προτεινόμενα εθνικά προγράμματα, με γνώμονα τη στρατηγική που προτείνουν τα κράτη μέλη·
 - δ) τη συνάφεια των διατάξεων εφαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο στ) με γνώμονα τις προβλεπόμενες δράσεις·
 - ε) τη συμφωνία του προτεινόμενου προγράμματος με το δίκαιο όπως Ένωσης·

▼ B

- στ) τη συμπληρωματικότητα με τη στήριξη που παρέχουν άλλα Ταμεία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου·
- ζ) όταν απαιτείται βάσει ειδικού κανονισμού, για τους στόχους και τα παραδείγματα δράσεων σε τρίτες χώρες ή σε σχέση με αυτές, συνέπεια με τις αρχές και τους γενικούς στόχους της εξωτερικής δράσης και της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης σε σχέση με την εκάστοτε χώρα ή περιοχή.

6. Η Επιτροπή διατυπώνει παρατηρήσεις εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής του προταθέντος εθνικού προγράμματος. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το προταθέν εθνικό πρόγραμμα δεν είναι σύμφωνο με τους στόχους του ειδικού κανονισμού, με γνώμονα την εθνική στρατηγική, ή ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση που πρέπει να χορηγηθεί στους στόχους αυτούς είναι ανεπαρκής ή ότι το πρόγραμμα δεν συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, καλεί το οικείο κράτος μέλος να παράσχει τις αναγκαίες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, να τροποποιήσει το προταθέν εθνικό πρόγραμμα.

7. Η Επιτροπή εγκρίνει κάθε εθνικό πρόγραμμα το αργότερο εντός πέντε μηνών από την επίσημη υποβολή του από το κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη τυχόν παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή.

8. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για το συνολικό αποτέλεσμα της εφαρμογής των παραγράφων 5 και 6, περιλαμβανομένης της συμμόρφωσης ή της παρέκκλισης από τα ελάχιστα ποσοστά που έχουν οριστεί ανά στόχο στους σχετικούς ειδικούς κανονισμούς.

9. Εάν υπάρξουν νέες ή απρόβλεπτες περιστάσεις, με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή του οικείου κράτους μέλους, ένα εγκριθέν εθνικό πρόγραμμα μπορεί να επανεξεταστεί και, εάν είναι απαραίτητο, να αναθεωρηθεί για το υπολειπόμενο διάστημα της περιόδου προγραμματισμού.

*Άρθρο 15***Ενδιάμεση επανεξέταση**

1. Το 2018 η Επιτροπή και κάθε κράτος μέλος επανεξετάζουν την κατάσταση, με βάση τις εκθέσεις ενδιάμεσης αξιολόγησης που έχουν υποβάλει τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 1 στοιχείο α), καθώς και υπό το φως των εξελίξεων στις πολιτικές της Ένωσης και στο οικείο κράτος μέλος.

2. Μετά την επανεξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και βάσει του αποτελέσματός της, τα εθνικά προγράμματα είναι δυνατόν να αναθεωρηθούν.

3. Οι κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 14 για την εκπόνηση και την έγκριση εθνικών προγραμμάτων εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, και για την εκπόνηση και έγκριση αυτών των αναθεωρημένων εθνικών προγραμμάτων.

4. Μετά την ολοκλήρωση της ενδιάμεσης επανεξέτασης και στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 57 παράγραφος 2 στοιχείο α), η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

▼ B*Άρθρο 16***Διάρθρωση της χρηματοδότησης**

1. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που χορηγούνται στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων έχουν τη μορφή επιδοτήσεων.
2. Οι στηριζόμενες δράσεις βάσει εθνικών προγραμμάτων συγχρηματοδοτούνται από δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές, έχουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και δεν χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.
3. Η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 75 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης ενός έργου.
4. Η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης μπορεί να αυξηθεί στο 90 % βάσει ειδικών δράσεων ή στρατηγικών προτεραιοτήτων που ορίζονται στους ειδικούς κανονισμούς.
5. Η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης μπορεί να αυξηθεί στο 90 % σε έκτακτες δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, όταν, επί παραδείγματι, λόγω οικονομικής πίεσης προς τον εθνικό προϋπολογισμό, δεν θα υλοποιούνταν τα έργα με διαφορετικό τρόπο και δεν θα εκπληρώνονταν οι στόχοι του εθνικού προγράμματος.
6. Η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στην τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία των κρατών μελών μπορεί να ανέλθει στο 100 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης.

*Άρθρο 17***Γενικές αρχές επιλεξιμότητας**

1. Η επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζεται βάσει των εθνικών κανόνων, εκτός εάν ο παρών κανονισμός ή οι ειδικοί κανονισμοί θεσπίζουν ειδικούς κανόνες.
2. Σύμφωνα με τους ειδικούς κανονισμούς, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες πρέπει:
 - α) να εντάσσονται εντός του πεδίου εφαρμογής των ειδικών κανονισμών και των στόχων τους·
 - β) να είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από το εξεταζόμενο έργο·
 - γ) να είναι εύλογες και σύμφωνες με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ειδικότερα από άποψη αντιστοιχίας αξίας και δαπάνης, καθώς και σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας.

▼ M2

3. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δυνάμει των ειδικών κανονισμών εάν έχουν πραγματοποιηθεί από δικαιούχο και καταβληθεί πλήρως από την ορισθείσα υπεύθυνη αρχή μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2014 και της 30ής Ιουνίου 2024.

▼ B

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, οι δαπάνες που έχουν καταβληθεί το 2014 είναι επίσης επιλέξιμες εφόσον έχουν καταβληθεί από την υπεύθυνη αρχή πριν από τον τυπικό ορισμό της σύμφωνα με το άρθρο 26, με την προϋπόθεση ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονταν πριν από τον τυπικό ορισμό ήταν κατ' ουσία τα ίδια με εκείνα που εφαρμόζονται μετά τον τυπικό ορισμό της αρμόδιας αρχής.
5. Οι δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αιτήσεις πληρωμής από τον δικαιούχο προς την υπεύθυνη αρχή τεκμηριώνονται με τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, με εξαίρεση τις μορφές στήριξης βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ)

▼B

και δ). Γι' αυτές τις μορφές στήριξης, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, τα ποσά που περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής είναι τα έξοδα που επιστρέφονται στον δικαιούχο από την υπεύθυνη αρχή.

6. Τα καθαρά έσοδα που παράγονται άμεσα από ένα έργο κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης του έργου, αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του έργου το αργότερο στην αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

*Άρθρο 18***Επιλέξιμες δαπάνες**

1. Επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να επιστραφούν με τους ακόλουθους τρόπους:

- α) επιστροφή επιλέξιμων εξόδων που έχουν πράγματι πραγματοποιηθεί, μαζί, κατά περίπτωση, με το κόστος απόσβεσης·
- β) τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους·
- γ) κατ' αποκοπή ποσά·
- δ) χρηματοδότηση με σταθερούς συντελεστές που καθορίζεται με την εφαρμογή ενός ποσοστού σε μία ή περισσότερες προκαθορισμένες κατηγορίες εξόδων.

2. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 εναλλακτικές δυνατότητες είναι δυνατόν να συνδυάζονται όταν κάθε δυνατότητα καλύπτει διαφορετικές κατηγορίες εξόδων ή όταν χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα που αποτελούν μέρος μιας δράσης ή για διαδοχικά στάδια μιας δράσης.

3. Όταν ένα έργο υλοποιείται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, εφαρμόζεται μόνον η παράγραφος 1 στοιχείο α). Όταν η δημόσια σύμβαση στο πλαίσιο έργου περιορίζεται σε ορισμένες κατηγορίες εξόδων, είναι δυνατόν να εφαρμόζονται όλες οι εναλλακτικές δυνατότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ) καθορίζονται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδο υπολογισμού που βασίζεται:

- i) σε στατιστικά δεδομένα ή άλλα αντικειμενικά στοιχεία,
- ii) στο επαληθευμένο ιστορικό του κάθε δικαιούχου, ή
- iii) στην εφαρμογή των συνήθων πρακτικών λογιστικής εγγραφής εξόδων μεμονωμένων δικαιούχων·

β) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών και σταθερών συντελεστών που εφαρμόζονται σε πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο έργων και δικαιούχων·

γ) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών και σταθερών συντελεστών που εφαρμόζονται σε συστήματα για επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το οικείο κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο έργων και δικαιούχων.

▼B

5. Στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης για κάθε έργο προσδιορίζεται και η εφαρμοστέα μέθοδος για την κοστολόγηση του έργου και των όρων για την καταβολή της επιδότησης.
6. Όταν η υλοποίηση ενός έργου συνεπάγεται έμμεσα έξοδα, αυτά μπορούν να υπολογίζονται ως κατ' αποκοπή ποσό με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:
- α) κατ' αποκοπή ποσό έως το 25 % των επιλέξιμων άμεσων εξόδων, εφόσον το ποσοστό υπολογίζεται βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου υπολογισμού ή μεθόδου που εφαρμόζεται σε συστήματα για επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο έργου και δικαιούχου·
 - β) κατ' αποκοπή ποσό έως το 15 % των επιλέξιμων άμεσων εξόδων προσωπικού χωρίς να απαιτείται από το οικείο κράτος μέλος να εκτελεί υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή·
 - γ) κατ' αποκοπή ποσό που εφαρμόζεται στα επιλέξιμα έμμεσα έξοδα βάσει υφιστάμενων μεθόδων και αντίστοιχων συντελεστών που ισχύουν σε πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο έργων και δικαιούχων.
7. Για τον σκοπό του καθορισμού των εξόδων προσωπικού που συνδέονται με την εκτέλεση ενός έργου, ο εφαρμοστέος ωριαίος συντελεστής μπορεί να υπολογίζεται με τη διαίρεση των τελευταίων τεκμηριωμένων ετήσιων ακαθάριστων εξόδων απασχόλησης διά των 1 720 ωρών.
8. Πέραν των μεθόδων που ορίζονται στην παράγραφο 4, όταν η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει το ποσό των 100 000 EUR, τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ) ποσά μπορούν να προσδιορίζονται κατά περίπτωση, με παραπομπή σε σχέδιο προϋπολογισμού που έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων από την υπεύθυνη αρχή.
9. Η απόσβεση κόστους μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη εφόσον πληρούνται οι εξής όροι:
- α) το επιτρέπουν οι κανόνες επιλεξιμότητας του προγράμματος·
 - β) το ποσό της δαπάνης αιτιολογείται δεόντως με παραστατικά που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια για τα επιλέξιμα έξοδα, όταν επιστρέφεται με τη μορφή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α)·
 - γ) τα έξοδα αφορούν αποκλειστικά την περίοδο στήριξης του έργου·
 - δ) η στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν έχει χρησιμοποιηθεί για την αγορά των απομειωμένων στοιχείων ενεργητικού.
10. Με την επιφύλαξη του άρθρου 43, για τους σκοπούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ δύνανται να χρησιμοποιούν το συντελεστή μετατροπής για το ευρώ ο οποίος είχε καθοριστεί κατά την ημερομηνία της έγκρισης του έργου ή υπογραφής της συμφωνίας για το έργο, με βάση τη μηνιαία λογιστική ισοτιμία που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά από την Επιτροπή. Ο συντελεστής μετατροπής για το ευρώ δεν υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια του έργου.

*Άρθρο 19***Μη επιλέξιμες δαπάνες**

Τα ακόλουθα έξοδα δεν είναι επιλέξιμα για συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δυνάμει των ειδικών κανονισμών:

- α) τόκοι χρέους·
- β) αγορά μη οικοδομημένης γης·

▼ B

- γ) αγορά οικοδομημένης γης, όταν αυτή είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου, για ποσό που υπερβαίνει το 10 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης για το εξεταζόμενο έργο·
- δ) φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), εκτός εάν δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.

*Άρθρο 20***Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία των κρατών μελών**

1. Με πρωτοβουλία ενός κράτους μέλους για κάθε εθνικό πρόγραμμα, οι ειδικοί κανονισμοί μπορούν να στηρίζουν δράσεις για την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την πληροφόρηση και επικοινωνία, την οργάνωση δικτύων, τον λογιστικό και άλλο έλεγχο καθώς και μέτρα για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν:
 - α) δαπάνες που συνδέονται με την εκπόνηση, επιλογή, εκτίμηση, διαχείριση και παρακολούθηση του προγράμματος, δράσεων ή έργων·
 - β) δαπάνες που συνδέονται με λογιστικούς και επιτόπιους ελέγχους δράσεων ή έργων·
 - γ) δαπάνες που συνδέονται με αξιολογήσεις του προγράμματος, δράσεων ή έργων·
 - δ) δαπάνες συνδεδεμένες με την ενημέρωση, τη δημοσιοποίηση και τη διαφάνεια σε σχέση με το πρόγραμμα, δράσεις ή έργα, περιλαμβανομένων δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 53 και δαπανών για τις εκστρατείες πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τον σκοπό του προγράμματος, που οργανώνονται, μεταξύ άλλων, σε τοπικό επίπεδο·
 - ε) δαπάνες για την αγορά, εγκατάσταση και συντήρηση πληροφοριακών συστημάτων για τη διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών·
 - στ) δαπάνες των συνεδριάσεων των επιτροπών και υποεπιτροπών παρακολούθησης που αφορούν την υλοποίηση των δράσεων, συμπεριλαμβανομένων τα έξοδα εμπειρογνομόνων και άλλων συμμετεχόντων στις επιτροπές αυτές και συμπεριλαμβανομένων συμμετέχοντες από τρίτες χώρες, αν η παρουσία τους είναι αναγκαία για την αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων, δράσεων ή έργων·
 - ζ) δαπάνες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τις πιστώσεις για να στηρίζουν δράσεις για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους και τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 25, περιλαμβανομένων των συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων, και δράσεις για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών των κρατών μελών και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να αξιοποιούν την προβλεπόμενη από τους ειδικούς κανονισμούς στήριξη.
4. Οι δράσεις μπορούν επίσης να αφορούν τα προηγούμενα και επόμενα δημοσιονομικά πλαίσια.

▼ B

5. Όταν μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές είναι κοινές σε περισσότερα του ενός εθνικά προγράμματα, οι πιστώσεις για τις δαπάνες τεχνικής βοήθειας σε κάθε ένα από τα σχετικά προγράμματα μπορούν να συγχωνευθούν, είτε εν μέρει είτε πλήρως.

*ΤΜΗΜΑ 2**Διαχείριση και έλεγχος**Άρθρο 21***Γενικές αρχές των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου**

Για την εφαρμογή του εθνικού του προγράμματος κάθε κράτος μέλος θεσπίζει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που προβλέπουν:

- α) περιγραφή των καθηκόντων κάθε αρχής που συμμετέχει στη διαχείριση και τον έλεγχο, και την κατανομή καθηκόντων στο εσωτερικό κάθε αρχής·
- β) συμμόρφωση με την αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων μεταξύ αυτών των αρχών και στο εσωτερικό τους·
- γ) διαδικασίες για τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των δηλούμενων δαπανών·
- δ) πληροφοριακά συστήματα λογιστικής για την αποθήκευση και διαβίβαση δημοσιονομικών δεδομένων και δεδομένων σχετικά με τους δείκτες, για την παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων·
- ε) συστήματα για την υποβολή εκθέσεων και την παρακολούθηση στις περιπτώσεις που η υπεύθυνη αρχή αναθέτει εκτελεστικά καθήκοντα σε άλλο φορέα·
- στ) ρυθμίσεις για τον λογιστικό έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·
- ζ) συστήματα και διαδικασίες που διασφαλίζουν κατάλληλη διαδρομή των λογιστικών ελέγχων·
- η) την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών, περιλαμβανομένης της απάτης, και την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μαζί με τυχόν τόκους υπερημερίας.

*Άρθρο 22***Ευθύνες που απορρέουν από την επιμερισμένη διαχείριση**

Σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση και τον έλεγχο των εθνικών προγραμμάτων σύμφωνα με τις οικείες αρμοδιότητές τους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και στους ειδικούς κανονισμούς.

*Άρθρο 23***Ευθύνες των δικαιούχων**

Οι δικαιούχοι συνεργάζονται πλήρως με την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές όταν αυτές εκτελούν τις λειτουργίες και τα καθήκοντά τους σχετικά με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς.

Άρθρο 24

Αρμοδιότητες των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη εκτελούν τις υποχρεώσεις διαχείρισης, λογιστικού και άλλου ελέγχου και αναλαμβάνουν τις συνακόλουθες αρμοδιότητες, που ορίζονται στους κανόνες περί επιμερισμένης διαχείρισης οι οποίοι θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και στον παρόντα κανονισμό.
2. Τα κράτη μέλη εγγυώνται ότι τα συστήματά τους διαχείρισης και ελέγχου των εθνικών προγραμμάτων είναι σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και ότι τα εν λόγω συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά.
3. Τα κράτη μέλη διαθέτουν επαρκείς πόρους σε κάθε αρμόδια αρχή για την εκτέλεση των καθηκόντων της καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.
4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαφανείς κανόνες και διαδικασίες για την επιλογή και εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς.
5. Όλες οι επίσημες ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής πραγματοποιούνται με τη χρησιμοποίηση συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων. Η Επιτροπή καθορίζει με εκτελεστικές πράξεις τους όρους και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί το σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.

Άρθρο 25

Αρμόδιες αρχές

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών, οι αρμόδιες αρχές είναι:
 - α) υπεύθυνη αρχή: δημόσιος φορέας του κράτους μέλους, που είναι ο ορισθείς φορέας κατά την έννοια του άρθρου 59 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και ευθύνεται αποκλειστικά για τη χρηστή διαχείριση και τον έλεγχο του εθνικού προγράμματος, χειρίζεται δε όλη την επικοινωνία με την Επιτροπή·
 - β) αρχή ελέγχου: εθνική δημόσια αρχή ή φορέας, που λειτουργεί ανεξάρτητα από την υπεύθυνη αρχή και ευθύνεται για την κατ' έτος έκδοση της γνώμης που προβλέπεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012·
 - γ) κατά περίπτωση, μία ή περισσότερες εντεταλμένες αρχές: οποιοσδήποτε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ο οποίος, υπό την ευθύνη της υπεύθυνης αρχής, εκτελεί ορισμένα καθήκοντα για λογαριασμό της υπεύθυνης αρχής.
2. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει κανόνες που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 αρχών καθώς και τις σχέσεις των αρχών αυτών με την Επιτροπή.

Άρθρο 26

Ορισμός υπεύθυνων αρχών

1. Σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τον τυπικό ορισμό σε υπουργικό επίπεδο των αρχών των κρατών μελών που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, το συντομότερο δυνατό μετά την έγκριση του εθνικού προγράμματος.

2. Ο ορισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πραγματοποιείται με την επιφύλαξη ότι ο εν λόγω φορέας πληροί τα κριτήρια ορισμού σχετικά με το εσωτερικό περιβάλλον, τις δραστηριότητες ελέγχου, την ενημέρωση και επικοινωνία και την παρακολούθηση που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό ή βάσει αυτού.

3. Ο ορισμός υπεύθυνης αρχής βασίζεται σε γνωμοδότηση ελεγκτικού φορέα, που μπορεί να είναι η αρχή ελέγχου, η οποία αξιολογεί τη συμμόρφωση της υπεύθυνης αρχής με τα κριτήρια ορισμού. Ο φορέας αυτός μπορεί να είναι ο αυτόνομος δημόσιος οργανισμός που είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον λογιστικό έλεγχο της δημόσιας διοίκησης. Ο ελεγκτικός φορέας λειτουργεί ανεξάρτητα από την υπεύθυνη αρχή και επιτελεί το έργο του σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου. Σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται στην απόφασή τους για τον ορισμό της αρχής στο κατά πόσον τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου είναι ουσιαστικά ίδια με τα ήδη υπάρχοντα για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού και κατά πόσον λειτούργησαν αποτελεσματικά. Εάν τα αποτελέσματα των λογιστικών και άλλων ελέγχων δείχνουν ότι οι ορισθέντες οργανισμοί δεν συμμορφώνονται πλέον προς τα κριτήρια ορισμού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη διόρθωση των ανεπαρκειών στην εκτέλεση των καθηκόντων αυτών των οργανισμών, περιλαμβανομένης της λήξης της ανάθεσης καθηκόντων.

4. Για να διασφαλιστεί η σωστή λειτουργία του συστήματος, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 58, σχετικά με:

- α) ελάχιστες προϋποθέσεις για τον ορισμό των υπεύθυνων αρχών σε σχέση με το εσωτερικό περιβάλλον, τις δραστηριότητες ελέγχου, την ενημέρωση και επικοινωνία και την παρακολούθηση, καθώς και διαδικαστικούς κανόνες για την ανάθεση και τη λήξη της ανάθεσης καθηκόντων·
- β) κανόνες που αφορούν την εποπτεία και τη διαδικασία επανεξέτασης του ορισμού υπεύθυνων αρχών·
- γ) τις υποχρεώσεις των υπεύθυνων αρχών όσον αφορά τη δημόσια παρέμβαση, καθώς και το περιεχόμενο των διαχειριστικών και ελεγκτικών αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 27

Γενικές αρχές για τους ελέγχους από τις υπεύθυνες αρχές

1. Οι υπεύθυνες αρχές διενεργούν συστηματικό διοικητικό έλεγχο και συμπληρωματικούς ελέγχους μέσω επιτόπιων ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον απαιτείται, και αιφνιδιαστικών επιτόπιων ελέγχων επί των δαπανών που συνδέονται με τις αιτήσεις τελικής πληρωμής από τους δικαιούχους, οι οποίες δηλώνονται στους ετήσιους λογαριασμούς, με στόχο την εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου αξιοπιστίας.

▼ B

2. Όσον αφορά τους επιτόπιους ελέγχους, η υπεύθυνη αρχή επιλέγει δείγμα ελέγχου από το σύνολο των δικαιούχων που περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, εν μέρει τυχαίο δείγμα και εν μέρει δείγμα βάσει ανάλυσης κινδύνου, έτσι ώστε το ποσοστό σφάλματος να είναι αντιπροσωπευτικό και να εξασφαλίζεται στοιχειώδης αξιοπιστία, στοχεύοντας παράλληλα σε σοβαρότερα σφάλματα.

3. Η υπεύθυνη αρχή συντάσσει έκθεση ελέγχου για κάθε διενεργούμενο επιτόπιο έλεγχο.

4. Σε περίπτωση που τα εντοπιζόμενα προβλήματα φαίνεται να είναι συστημικά ως προς τη φύση τους και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο άλλα έργα, η υπεύθυνη αρχή εξασφαλίζει τη διενέργεια διεξοδικότερης εξέτασης, περιλαμβανομένων συμπληρωματικών ελέγχων, εάν είναι απαραίτητο, για να διαπιστωθεί η κλίμακα των εν λόγω προβλημάτων και εάν το ποσοστό σφάλματος είναι υψηλότερο από το αποδεκτό επίπεδο. Η υπεύθυνη αρχή λαμβάνει τα αναγκαία προληπτικά και διορθωτικά μέτρα και τα κοινοποιεί στην Επιτροπή με τη σύνοψη η οποία αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

5. Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τις αναγκαίες διατάξεις που αποσκοπούν στην ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Οι διατάξεις αυτές μπορούν να αφορούν ειδικότερα τα ακόλουθα:

α) τους κανόνες για τους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους, περιλαμβανομένων των αιφνιδιαστικών επιτόπιων ελέγχων, που πρέπει να διενεργεί η υπεύθυνη αρχή όσον αφορά την τήρηση των υποχρεώσεων, τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τους κανόνες επιλεξιμότητας ως επακόλουθο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τη χρονική περίοδο διατήρησης των παραστατικών·

β) τους κανόνες σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο επιτόπιων ελέγχων που είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, καθώς και τις συνθήκες υπό τις οποίες τα κράτη μέλη πρέπει να αυξήσουν αυτούς τους ελέγχους ή να τους μειώσουν, σε περίπτωση που τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργούν σωστά και τα ποσοστά σφάλματος κινούνται σε αποδεκτό επίπεδο·

γ) τους κανόνες και τις μεθόδους υποβολής εκθέσεων σχετικά με τους ελέγχους και τις επαληθεύσεις που διενεργήθηκαν και τα αποτελέσματά τους.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.

*Άρθρο 28***Πληρωμή των δικαιούχων**

Οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι εισπράττουν το συνολικό ποσό της δημόσιας στήριξης το ταχύτερο δυνατό και πλήρως. Κανένα ποσό δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται και δεν εισπράττεται καμία ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος που θα επέφερε μείωση των ποσών αυτών για τους δικαιούχους.

*Άρθρο 29***Καθήκοντα της ελεγκτικής αρχής**

1. Για να στηρίξει τη γνώμη που δίνεται σύμφωνα με το άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, η ελεγκτική αρχή διασφαλίζει τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και σε κατάλληλο δείγμα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 58

▼B

του παρόντος κανονισμού, σχετικά με το καθεστώς των ελεγκτικών αρχών και τους όρους τους οποίους πληρούν οι έλεγχοί τους.

2. Όταν οι λογιστικοί έλεγχοι διενεργούνται από φορέα διαφορετικό από την ελεγκτική αρχή, η ελεγκτική αρχή εγγυάται ότι ο εν λόγω φορέας διαθέτει την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη και λειτουργική ανεξαρτησία.

3. Η ελεγκτική αρχή μεριμνά ώστε το έργο του λογιστικού ελέγχου να είναι σύμφωνο με τα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα.

*Άρθρο 30***Συνεργασία με τις ελεγκτικές αρχές**

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις ελεγκτικές αρχές για τον συντονισμό των αντίστοιχων σχεδίων και μεθόδων λογιστικού ελέγχου και ανταλλάσσει το συντομότερο δυνατόν τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιούνται σε συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, προκειμένου να αξιοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό και αναλογικό τρόπο οι ελεγκτικοί πόροι και να αποφεύγεται η αδικαιολόγητη επικάλυψη εργασιών.

2. Η Επιτροπή και οι ελεγκτικές αρχές συναντώνται τακτικά για να ανταλλάσσουν απόψεις για θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

*Άρθρο 31***Λογιστικοί και άλλοι έλεγχοι από την Επιτροπή**

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τη διαδικασία ορισμού, την αίτηση πληρωμής του ετήσιου υπολοίπου όπως προβλέπεται στο άρθρο 44, τις ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργούνται από εθνικούς και ενωσιακούς φορείς, είτε ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τα οποία είναι σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό είτε ότι τα εν λόγω συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων.

2. Με την επιφύλαξη των διενεργούμενων από τα κράτη μέλη λογιστικών ελέγχων, υπάλληλοι της Επιτροπής ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής μπορούν να διενεργούν επιτόπιους λογιστικούς ή άλλους ελέγχους, εφόσον έχουν προειδοποιήσει πριν από τουλάχιστον 12 εργάσιμες ημέρες την αρμόδια εθνική αρχή, εκτός από επείγουσες περιπτώσεις. Η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να αποφεύγεται η αδικαιολόγητη διενέργεια από τα κράτη μέλη διπλών λογιστικών ή άλλων ελέγχων, το επίπεδο κινδύνου για τον προϋπολογισμό της Ένωσης και την ανάγκη ελαχιστοποίησης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους. Υπάλληλοι ή οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι του κράτους μέλους μπορούν να συμμετέχουν σε αυτούς τους λογιστικούς ή άλλους ελέγχους.

3. Το πεδίο εφαρμογής των λογιστικών ή άλλων ελέγχων μπορεί να περιλαμβάνει ειδικότερα:

- α) την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου σε ένα εθνικό πρόγραμμα ή μέρος του·
- β) τη συμμόρφωση των διοικητικών πρακτικών με τους κανόνες της Ένωσης·

▼ B

- γ) την ύπαρξη των απαιτούμενων παραστατικών και τη συνάφειά τους με τις δράσεις που στηρίζονται στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων·
- δ) τους όρους βάσει των οποίων έχουν αναληφθεί και ελεγχθεί οι δράσεις·
- ε) την εκτίμηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των δράσεων και/ή του εθνικού προγράμματος.

4. Υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής, στους οποίους έχει ανατεθεί η δέουσα εξουσία για τη διενέργεια επιτόπιων λογιστικών ή άλλων ελέγχων, έχουν πρόσβαση σε όλα τα απαιτούμενα αρχεία, έγγραφα και μεταδεδομένα, ανεξάρτητα από το μέσο αποθήκευσής τους, τα οποία αφορούν έργα και τεχνική βοήθεια ή συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Τα κράτη μέλη παρέχουν αντίγραφα αυτών των αρχείων, εγγράφων και μεταδεδομένων στην Επιτροπή, έπειτα από σχετικό αίτημα. Οι αρμοδιότητες που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο δεν θίγουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που επιφυλάσσουν ορισμένες πράξεις για υπαλλήλους οι οποίοι ορίζονται ειδικά από την εθνική νομοθεσία. Υπάλληλοι και εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής δεν συμμετέχουν, μεταξύ άλλων, σε κατ'οίκον επισκέψεις ή στις επίσημες ανακρίσεις ατόμων στο πλαίσιο διαδικασιών βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Ωστόσο, έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αποκτώνται με αυτόν τον τρόπο χωρίς να θίγουν τις αρμοδιότητες των εθνικών δικαστηρίων και σεβόμενοι απόλυτα τα θεμελιώδη δικαιώματα των οικείων υποκειμένων δικαίου.

5. Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και εφόσον συμφωνεί το οικείο κράτος μέλος, οι αρμόδιες αρχές του διενεργούν συμπληρωματικούς ελέγχους ή έρευνες με αντικείμενο τις πράξεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Στους εν λόγω ελέγχους μπορούν να μετέχουν υπάλληλοι της Επιτροπής ή εξουσιοδοτημένα από αυτήν πρόσωπα. Για τη βελτίωση των ελέγχων, η Επιτροπή μπορεί, σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, να ζητεί τη συνδρομή των αρχών των εν λόγω κρατών μελών για ορισμένους ελέγχους ή έρευνες.

6. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζει ή την ορθότητα των δαπανών σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.

*ΤΜΗΜΑ 3****Δημοσιονομική διαχείριση****Άρθρο 32***Δημοσιονομικές δεσμεύσεις**

1. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις της Ένωσης για κάθε εθνικό πρόγραμμα πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

2. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση εθνικού προγράμματος συνιστά την απόφαση χρηματοδότησης, κατά την έννοια του άρθρου 84 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και, μόλις κοινοποιηθεί στο οικείο κράτος μέλος, νομική δέσμευση κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού.

▼B

3. Για κάθε εθνικό πρόγραμμα, η δημοσιονομική δέσμευση για την πρώτη δόση πραγματοποιείται μετά την έγκριση του εθνικού προγράμματος από την Επιτροπή.

4. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για τις επόμενες δόσεις πραγματοποιούνται από την Επιτροπή πριν από την 1η Μαΐου κάθε έτους, βάσει της αποφάσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, εκτός εάν εφαρμόζεται το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

*Άρθρο 33***Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές**

1. Οι πληρωμές από την Επιτροπή της συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο εθνικό πρόγραμμα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού και ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους. Κάθε πληρωμή καταλογίζεται στην παλαιότερη ανοικτή δημοσιονομική δέσμευση του προϋπολογισμού.

2. Οι πληρωμές έχουν τη μορφή αρχικής προχρηματοδότησης, ετήσιας προχρηματοδότησης, πληρωμών του ετήσιου υπολοίπου και πληρωμής του τελικού υπολοίπου.

3. Εφαρμόζεται το άρθρο 90 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

*Άρθρο 34***Συσσώρευση αρχικών προχρηματοδοτήσεων και ετήσιων υπολοίπων**

1. Το αθροιστικό σύνολο της αρχικής προχρηματοδότησης και των πληρωμών του ετήσιου υπολοίπου δεν υπερβαίνει το 95 % της συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο οικείο εθνικό πρόγραμμα.

2. Όταν καλυφθεί το ανώτατο όριο του 95 %, τα κράτη μέλη μπορούν να εξακολουθήσουν να υποβάλλουν αιτήσεις πληρωμής στην Επιτροπή.

*Άρθρο 35***Ρυθμίσεις προχρηματοδότησης**

1. Μετά την έκδοση από την Επιτροπή της απόφασης έγκρισης του εθνικού προγράμματος, η Επιτροπή καταβάλλει εντός τεσσάρων μηνών στην ορισθείσα υπεύθυνη αρχή ένα αρχικό ποσό προχρηματοδότησης για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού. Αυτό το αρχικό ποσό προχρηματοδότησης αντιπροσωπεύει το 4 % της συνολικής συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο εξεταζόμενο εθνικό πρόγραμμα. Μπορεί να χωριστεί σε δύο δόσεις, σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους πόρους του προϋπολογισμού.

2. Ένα ετήσιο ποσό προχρηματοδότησης της τάξης του 3 % επί της συνολικής συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο εξεταζόμενο εθνικό πρόγραμμα καταβάλλεται πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2015. Για την περίοδο από το 2016 έως το 2022 θα ισούται με το 5 % της συνολικής συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο εξεταζόμενο εθνικό πρόγραμμα.

▼ B

3. Εάν ένα εθνικό πρόγραμμα εγκριθεί το 2015 ή αργότερα, η αρχική προχρηματοδότηση και η ετήσια προχρηματοδότηση καταβάλλονται το αργότερο 60 ημέρες μετά την έγκριση του εθνικού προγράμματος, σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους πόρους του προϋπολογισμού.

4. Σε περίπτωση τροποποιήσεων της συνολικής συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της Ένωσης σε εθνικό πρόγραμμα, τα αρχικά καθώς και τα ετήσια ποσά προχρηματοδότησης επανεξετάζονται ανάλογα και ενδεχομένως τροποποιούνται στην απόφαση χρηματοδότησης.

5. Η προχρηματοδότηση χρησιμοποιείται για πληρωμές στους δικαιούχους που εφαρμόζουν το εθνικό πρόγραμμα, καθώς επίσης και για τις αρμόδιες αρχές για δαπάνες που συνδέονται με την τεχνική βοήθεια. Διατίθεται άμεσα στην υπεύθυνη αρχή γι' αυτούς τους σκοπούς.

*Άρθρο 36***Εκκαθάριση της προχρηματοδότησης**

1. Το ποσό που καταβάλλεται ως αρχική προχρηματοδότηση αφαιρείται πλήρως από τους λογαριασμούς της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 40, το αργότερο κατά το κλείσιμο του προγράμματος.

2. Το ποσό που καταβάλλεται ως ετήσια προχρηματοδότηση αφαιρείται από τους λογαριασμούς της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 39.

3. Εάν δεν υποβληθεί καμία αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 44, εντός 36 μηνών από την ημερομηνία καταβολής από την Επιτροπή της πρώτης δόσης του ποσού της αρχικής προχρηματοδότησης, επιστρέφεται στην Επιτροπή το συνολικό ποσό που έχει καταβληθεί ως προχρηματοδότηση.

4. Οι τόκοι τους οποίους αποφέρει η αρχική προχρηματοδότηση διατίθενται στο σχετικό εθνικό πρόγραμμα και αφαιρούνται από το ποσό των δημόσιων δαπανών που δηλώνεται στην αίτηση τελικής πληρωμής.

*Άρθρο 37***Εσωτερική διάθεση εσόδων**

1. Τα κάτωθι θεωρούνται εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012:

- i) ποσά τα οποία, δυνάμει των άρθρων 45 και 47 του παρόντος κανονισμού, καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, μαζί με τους τόκους,
- ii) ποσά τα οποία, μετά το κλείσιμο προγραμμάτων βάσει του προηγούμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, μαζί με τους τόκους.

2. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 ποσά καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης και, σε περίπτωση επαναχρησιμοποίησής τους, χρησιμοποιούνται πρωτίστως για τη χρηματοδότηση δαπανών στο πλαίσιο των ειδικών κανονισμών.

▼ B*Άρθρο 38***Ορισμός του οικονομικού έτους**

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, το οικονομικό έτος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 59 του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, καλύπτει τις δαπάνες που καταβάλλονται και τα έσοδα που εισπράττονται και εγγράφονται στους λογαριασμούς της υπεύθυνης αρχής την περίοδο η οποία αρχίζει στις 16 Οκτωβρίου του έτους «N – 1» και λήγει στις 15 Οκτωβρίου του έτους «N».

*Άρθρο 39***Πληρωμή του ετήσιου υπολοίπου**

1. Η Επιτροπή καταβάλλει το ετήσιο υπόλοιπο, βάσει του ισχύοντος σχεδίου χρηματοδότησης, των ετήσιων λογαριασμών για το αντίστοιχο οικονομικό έτος του εθνικού προγράμματος και της αντίστοιχης απόφασης εκκαθάρισης.

2. Οι ετήσιοι λογαριασμοί καλύπτουν τις πληρωμές που πραγματοποιεί η υπεύθυνη αρχή, περιλαμβανομένων των πληρωμών που συνδέονται με την τεχνική βοήθεια, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για το οποίο έχουν ικανοποιηθεί οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 27.

3. Ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους του προϋπολογισμού, το ετήσιο υπόλοιπο καταβάλλεται το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία οι πληροφορίες και τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 44 παράγραφος 1 και στο άρθρο 54 κρίνονται αποδεκτά από την Επιτροπή και την εκκαθάριση του τελευταίου ετήσιου λογαριασμού.

*Άρθρο 40***Κλείσιμο του προγράμματος****▼ M2**

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 τα ακόλουθα:

▼ B

- α) τα στοιχεία που απαιτούνται για τους τελευταίους ετήσιους λογαριασμούς, σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 1·
- β) την αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου, και
- γ) την τελική έκθεση εφαρμογής για το εθνικό πρόγραμμα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 54 παράγραφος 1.

▼ M2

2. Οι πληρωμές που πραγματοποιεί η υπεύθυνη αρχή από τις 16 Οκτωβρίου 2023 έως τις 30 Ιουνίου 2024 περιλαμβάνονται στους τελευταίους ετήσιους λογαριασμούς.

▼ B

3. Μετά την παραλαβή των εγγράφων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή καταβάλλει το τελικό υπόλοιπο, βάσει του ισχύοντος σχεδίου χρηματοδότησης, των τελευταίων ετήσιων λογαριασμών και της αντίστοιχης απόφασης εκκαθάρισης.

4. Ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους του προϋπολογισμού, το τελικό υπόλοιπο καταβάλλεται το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία εκκαθάρισης των λογαριασμών του τελευταίου οικονομικού έτους ή ένα μήνα από την ημερομηνία παραλαβής της τελικής έκθεσης εφαρμογής —ισχύει η τελευταία ημερομηνία. Τα ποσά που εξακολουθούν να αποτελούν το αντικείμενο δημοσιονομικής δέσμευσης μετά την εξόφληση του υπολοίπου αποδεσμεύονται, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 52, από την Επιτροπή εντός έξι μηνών.

Άρθρο 41

Διακοπή της προθεσμίας πληρωμής

1. Η προθεσμία πληρωμής μετά την υποβολή αίτησης πληρωμής μπορεί να διακοπεί από τον κύριο διατάκτη, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, για ανώτατη περίοδο έξι μηνών, όταν ισχύει τουλάχιστον ένας από τους ακόλουθους όρους:

- α) ως αποτέλεσμα των στοιχείων που έχουν παρασχεθεί από εθνικό ή ενωσιακό ελεγκτικό φορέα, υπάρχουν σαφείς ενδείξεις σημαντικής ανεπάρκειας στη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου·
- β) ο κύριος διατάκτης οφείλει να διενεργήσει πρόσθετες επαληθεύσεις όταν περιέρχονται σε γνώση του πληροφορίες ότι οι δαπάνες που δηλώνονται σε μια αίτηση πληρωμής συνδέονται με παρατυπία η οποία έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες·
- γ) δεν υποβλήθηκαν ένα ή περισσότερα έγγραφα που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 44 παράγραφος 1.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν για παράταση της περιόδου διακοπής κατά τρεις επιπλέον μήνες.

2. Ο κύριος διατάκτης περιορίζει τη διακοπή στο μέρος της δαπάνης που καλύπτεται από την αίτηση πληρωμής την οποία αφορούν τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, εκτός εάν δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός του μέρους των δαπανών που επηρεάζονται. Ο κύριος διατάκτης ενημερώνει αμέσως το κράτος μέλος και την υπεύθυνη αρχή, εγγράφως, για τον λόγο της διακοπής και ζητεί από αυτά να διορθώσουν την κατάσταση. Ο κύριος διατάκτης τερματίζει τη διακοπή της προθεσμίας πληρωμής μόλις ληφθούν τα αναγκαία μέτρα.

Άρθρο 42

Αναστολή πληρωμών

1. Η Επιτροπή δύναται να αναστείλει το σύνολο ή μέρος του ετήσιου υπολοίπου, εάν:

- α) υπάρχει σοβαρή έλλειψη στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του εθνικού προγράμματος που έχει θέσει σε κίνδυνο την κοινοτική συνεισφορά στο εθνικό πρόγραμμα και για την οποία δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα· ή
- β) δαπάνη που περιλαμβάνεται στις ετήσιες δαπάνες συνδέεται με παρατυπία που έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες και η οποία δεν έχει διορθωθεί· ή
- γ) το κράτος μέλος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την επανόρθωση της κατάστασης η οποία αποτέλεσε αιτία της διακοπής βάσει του άρθρου 41.

2. Η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει την αναστολή του συνόλου ή μέρους ενός ετήσιου υπολοίπου, αφού προηγουμένως δώσει στο οικείο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

3. Η Επιτροπή τερματίζει την αναστολή του συνόλου ή μέρους ενός ετήσιου υπολοίπου όταν το οικείο κράτος μέλος λάβει τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να καταστεί δυνατή η άρση της αναστολής.

Άρθρο 43

Χρήση του ευρώ

1. Τα ποσά που αναφέρονται στα εθνικά προγράμματα που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, τις προβλέψεις δαπανών, τις δηλώσεις δαπανών, τις αιτήσεις πληρωμών, τους ετήσιους λογαριασμούς καθώς και οι δαπάνες που αναφέρονται στις ετήσιες και τελικές εκθέσεις εφαρμογής εκφράζονται σε ευρώ.

2. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ την ημερομηνία μιας αίτησης πληρωμής, μετατρέπουν σε ευρώ τα ποσά των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί στο εθνικό νόμισμα. Τα ποσά αυτά μετατρέπονται σε ευρώ με τη χρήση της μηνιαίας λογιστικής ισοτιμίας της Επιτροπής κατά το μήνα εγγραφής της δαπάνης στους λογαριασμούς της υπεύθυνης αρχής του οικείου εθνικού προγράμματος. Η ισοτιμία δημοσιεύεται ηλεκτρονικά από την Επιτροπή κάθε μήνα.

3. Όταν το ευρώ γίνει νόμισμα ενός κράτους μέλους, η διαδικασία μετατροπής που ορίζεται στην παράγραφο 2 εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις δαπάνες που έχουν εγγραφεί σε λογαριασμούς από την υπεύθυνη αρχή πριν από την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η καθορισθείσα τιμή μετατροπής μεταξύ του εθνικού νομίσματος και του ευρώ.

ΤΜΗΜΑ 4

Εκκαθάριση λογαριασμών και δημοσιονομικές διορθώσεις

Άρθρο 44

Αίτηση πληρωμής του ετήσιου υπολοίπου

1. Έως τις 15 Φεβρουαρίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή τα έγγραφα και τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Τα έγγραφα που υποβάλλονται χρησιμεύουν ως αίτηση πληρωμής του ετήσιου υπολοίπου. Η προθεσμία της 15ης Φεβρουαρίου μπορεί κατ' εξαίρεση να παραταθεί από την Επιτροπή έως την 1η Μαρτίου το αργότερο, κατόπιν ειδοποίησης από το οικείο κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη μπορούν να δημοσιεύουν την πληροφορία αυτή στο ενδεδειγμένο επίπεδο.

2. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από κράτος μέλος να παράσχει περαιτέρω πληροφορίες για τον σκοπό της ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμού. Εάν ένα κράτος μέλος δεν υποβάλει τις ζητηθείσες πληροφορίες εντός της προθεσμίας που ορίζει η Επιτροπή για την υποβολή τους, η Επιτροπή μπορεί να λάβει απόφαση για την εκκαθάριση των λογαριασμών βάσει των στοιχείων που έχει στην κατοχή της.

3. Η Επιτροπή εγκρίνει, με εκτελεστικές πράξεις, τα υποδείγματα σύμφωνα με τα οποία συντάσσονται τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 2.

Άρθρο 45

Ετήσια εκκαθάριση λογαριασμών

1. Έως τις 31 Μαΐου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, η Επιτροπή αποφασίζει για την εκκαθάριση των ετήσιων λογαριασμών κάθε εθνικού προγράμματος. Η απόφαση εκκαθάρισης καλύπτει την πληρότητα, την ακρίβεια και την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών που έχουν υποβληθεί και πραγματοποιείται με την επιφύλαξη ενδεχόμενων μεταγενέστερων δημοσιονομικών διορθώσεων.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τους τρόπους εφαρμογής της διαδικασίας ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμών, όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε σχέση με την έκδοση της απόφασης και την εφαρμογή της, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και των προθεσμιών που πρέπει να τηρούνται. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.

Άρθρο 46

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν τις δημοσιονομικές διορθώσεις που απαιτούνται σε σχέση με μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες οι οποίες εντοπίζονται στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνίστανται στην εξ ολοκλήρου ή εν μέρει ακύρωση της σχετικής συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα των ανιχνευόμενων παρατυπιών και το επίπεδο της οικονομικής ζημίας σε βάρος του προϋπολογισμού της Ένωσης και εφαρμόζουν αναλογική διόρθωση. Τα ποσά που ακυρώνονται και ανακτώνται, μαζί με τους τόκους, διατίθενται εκ νέου στο οικείο εθνικό πρόγραμμα, με εξαίρεση τα ποσά που είναι αποτέλεσμα παρατυπιών που έχουν εντοπιστεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της OLAF. Μετά το κλείσιμο του εθνικού προγράμματος, το οικείο κράτος μέλος επιστρέφει τα ανακτηθέντα ποσά που δεν χρησιμοποιήθηκαν στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Άρθρο 47

Εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση λογαριασμών και δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή πραγματοποιεί τις δημοσιονομικές διορθώσεις, ακυρώνοντας συνολικά ή εν μέρει τη συνεισφορά της Ένωσης σε ένα εθνικό πρόγραμμα και προβαίνοντας σε ανάκτηση από το οικείο κράτος μέλος, με στόχο να αποκλειστεί το ενδεχόμενο χρηματοδότησης από την Ένωση δαπάνης η οποία συνιστά παραβίαση της εφαρμοστέας νομοθεσίας, μεταξύ άλλων και για ανεπάρκειες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών που διαπιστώθηκαν από την Επιτροπή ή το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Παράβαση της εφαρμοστέας νομοθεσίας συνεπάγεται δημοσιονομική διόρθωση μόνο σε σχέση με δαπάνες που έχουν δηλωθεί στην Επιτροπή και εάν συντρέχει ένας από τους ακόλουθους όρους:

▼ **B**

α) η παράβαση έχει επηρεάσει την επιλογή ενός έργου στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος ή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της φύσης της παράβασης, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ακριβώς ο δημοσιονομικός αντίκτυπος, αλλά υφίσταται προφανής κίνδυνος η παράβαση να έχει αυτές τις επιπτώσεις·

β) η παράβαση έχει επηρεάσει το ποσό της δαπάνης που δηλώθηκε για επιστροφή από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της φύσης της παράβασης, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ακριβώς ο δημοσιονομικός αντίκτυπος, υφίσταται προφανής κίνδυνος η παράβαση να έχει αυτές τις επιπτώσεις.

3. Αποφασίζοντας για δημοσιονομική διόρθωση βάσει της παραγράφου 1, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης της εφαρμοστέας νομοθεσίας και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

4. Πριν από κάθε απόφαση απόρριψης της χρηματοδότησης, κοινοποιούνται εγγράφως τα πορίσματα της Επιτροπής και οι απαντήσεις του οικείου κράτους μέλους και, στη συνέχεια, τα δύο μέρη επιχειρούν να καταλήξουν σε συμφωνία για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

5. Η απόρριψη χρηματοδότησης δεν μπορεί να αφορά:

α) δαπάνες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από την υπεύθυνη αρχή τουλάχιστον 36 μήνες πριν κοινοποιήσει η Επιτροπή εγγράφως στο κράτος μέλος τα πορίσματά της·

β) δαπάνες για πολυετείς δράσεις εντός του πεδίου εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων, όταν η τελική υποχρέωση στον δικαιούχο επιβάλλεται τουλάχιστον 36 μήνες πριν κοινοποιήσει η Επιτροπή εγγράφως στο κράτος μέλος τα πορίσματά της·

γ) δαπάνες για δράσεις σε εθνικά προγράμματα, εκτός από αυτές που αναφέρονται στο στοιχείο β), για τις οποίες η πληρωμή ή, κατά περίπτωση, η τελική πληρωμή από την υπεύθυνη αρχή πραγματοποιείται τουλάχιστον 36 μήνες πριν κοινοποιήσει η Επιτροπή εγγράφως στο κράτος μέλος τα πορίσματά της.

6. Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τους τρόπους εκτέλεσης της εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση λογαριασμών, όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε σχέση με την έκδοση της απόφασης και την εφαρμογή της, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και των προθεσμιών που πρέπει να τηρούνται. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.

*Άρθρο 48***Υποχρεώσεις των κρατών μελών**

Η επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης από την Επιτροπή δεν θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών να επιδιώξουν ανακτήσεις βάσει του άρθρου 21 στοιχείο η) του παρόντος κανονισμού και να ανακτήσουν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου (¹).

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 108 της συνθήκης ΕΕ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

▼ B*Άρθρο 49***Επιστροφή**

1. Κάθε επιστροφή η οποία οφείλεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης πραγματοποιείται πριν από την προθεσμία που αναφέρεται στο ένταλμα είσπραξης το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 80 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Η προθεσμία αυτή είναι η τελευταία ημέρα του δεύτερου μήνα από την έκδοση του εντάλματος.

2. Οποιαδήποτε καθυστέρηση της επιστροφής συνεπάγεται την πληρωμή τόκων υπερημερίας, αρχής γενομένης από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας μέχρι την ημερομηνία πραγματοποίησης της πραγματικής πληρωμής. Το επιτόκιο αυτών των τόκων είναι κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα υψηλότερο από το επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις βασικές πράξεις της αναχρηματοδότησης την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

*ΤΜΗΜΑ 5***Αποδέσμευση***Άρθρο 50***Αρχές****▼ M1**

1. Τα εθνικά προγράμματα υπόκεινται σε διαδικασία αποδέσμευσης, που βασίζεται στην αρχή ότι εάν, έως την 15η Φεβρουαρίου ή, σε περίπτωση που η Επιτροπή κατ' εξαίρεση παρατείνει την προθεσμία υποβολής των αιτήσεων πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 1, έως την 1η Μαρτίου του έτους που έπεται του δεύτερου έτους της δημοσιονομικής δέσμευσης, τα συνδεδεμένα με δέσμευση ποσά δεν καλύπτονται από την αναφερόμενη στο άρθρο 35 αρχική και ετήσια προχρηματοδότηση και από αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 1, τα εν λόγω ποσά αποδεσμεύονται. Για τον σκοπό της αποδέσμευσης, η Επιτροπή υπολογίζει το ποσό με την προσθήκη ενός έκτου από την ετήσια δημοσιονομική δέσμευση που συνδέεται με τη συνολική ετήσια συνεισφορά του 2014 σε καθεμία από τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις από το 2015 έως το 2020.

Όσον αφορά ποσά που αντιστοιχούν σε πρόσθετα κονδύλια που διατέθηκαν για τα εθνικά προγράμματα το 2018, η δημοσιονομική δέσμευση πραγματοποιείται το 2019. Όσον αφορά ποσά που αντιστοιχούν σε πρόσθετα κονδύλια που διατέθηκαν για τα εθνικά προγράμματα το 2019, η δημοσιονομική δέσμευση πραγματοποιείται το 2020.

▼ B

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι προθεσμίες που προβλέπονται για την αποδέσμευση δεν ισχύουν για την ετήσια δημοσιονομική δέσμευση που αφορά τη συνολική ετήσια συνεισφορά για το 2014.

3. Εάν η πρώτη ετήσια δημοσιονομική δέσμευση αφορά τη συνολική ετήσια συνεισφορά για το 2015, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι προθεσμίες για την αποδέσμευση δεν ισχύουν για την ετήσια δημοσιονομική δέσμευση που αφορά τη συνολική ετήσια συνεισφορά για του 2015. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή υπολογίζει το ποσό της παραγράφου 1 με την προσθήκη ενός πέμπτου της ετήσιας δημοσιονομικής δέσμευσης που αφορά τη συνολική συνεισφορά του 2015 σε καθεμία από τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις από το 2016 έως το 2020.

▼ M2

4. Οι δεσμεύσεις που αφορούν τα τελευταία δύο έτη της περιόδου αποδεσμεύεται σύμφωνα με τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούνται για το κλείσιμο του προγράμματος.

▼ C1

5. Κάθε δέσμευση που εξακολουθεί να είναι εκκρεμής κατά την τελευταία ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3, και για την οποία δεν έχει υποβληθεί αίτηση πληρωμής από την υπεύθυνη αρχή εντός έξι μηνών από την εν λόγω ημερομηνία αποδεσμεύεται αυτομάτως.

▼ B*Άρθρο 51***Εξαιρέσεις από την αποδέσμευση**

1. Το ποσό που αφορά η αποδέσμευση μειώνεται κατά τα ποσά που η υπεύθυνη αρχή δεν ήταν σε θέση να δηλώσει στην Επιτροπή λόγω:

- α) αναστολής δράσεων με δικαστική διαδικασία ή διοικητική προσφυγή με ανασταλτικό αποτέλεσμα· ή
- β) ανωτέρας βίας που επηρεάζει σοβαρά την εφαρμογή του συνόλου ή μέρους του εθνικού προγράμματος. Οι υπεύθυνες αρχές που επικαλούνται λόγους ανωτέρας βίας αποδεικνύουν τις άμεσες επιπτώσεις της κατάστασης ανωτέρας βίας στην εφαρμογή του συνόλου ή μέρους του εθνικού προγράμματος.

Η μείωση μπορεί να ζητηθεί άπαξ, εάν η αναστολή ή η κατάσταση ανωτέρας βίας διήρκεσε μέχρι ένα έτος. Εάν η αναστολή ή η κατάσταση ανωτέρας βίας διήρκεσε περισσότερο από ένα έτος η μείωση μπορεί να ζητηθεί πολλές φορές που αντιστοιχούν στη διάρκεια της κατάστασης ανωτέρας βίας ή στον αριθμό ετών που μεσολαβούν από την ημερομηνία της δικαστικής ή διοικητικής απόφασης για την αναστολή της υλοποίησης της δράσης έως την ημερομηνία έκδοσης της οριστικής δικαστικής ή διοικητικής απόφασης.

2. Το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή στοιχεία για τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 εξαιρέσεις έως τις 31 Ιανουαρίου, για το ποσό που έπρεπε να δηλωθεί μέχρι το τέλος του προηγούμενου έτους.

3. Το μέρος των δημοσιονομικών δεσμεύσεων για το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση πληρωμής, αλλά η πληρωμή του οποίου έχει μειωθεί ή ανασταλεί από την Επιτροπή στις 31 Δεκεμβρίου του έτους N + 2, δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της αυτόματης αποδέσμευσης.

*Άρθρο 52***Διαδικασία**

1. Όποτε υπάρχει κίνδυνος εφαρμογής της αποδέσμευσης βάσει του άρθρου 50, η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη το συντομότερο δυνατόν.

2. Βάσει των πληροφοριών που έχει στη διάθεσή της στις 31 Ιανουαρίου, η Επιτροπή ενημερώνει την υπεύθυνη αρχή για το ποσό της αποδέσμευσης που προκύπτει από τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της.

3. Το οικείο κράτος μέλος διαθέτει προθεσμία δύο μηνών για να συμφωνήσει για το ποσό που θα αποδεσμευθεί ή να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

4. Η Επιτροπή πραγματοποιεί την αυτόματη αποδέσμευση το αργότερο εντός εννέα μηνών από την τελευταία προθεσμία η οποία προκύπτει από την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 3.

5. Σε περίπτωση αυτόματης αποδέσμευσης, η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο οικείο εθνικό πρόγραμμα μειώνεται, για το εν λόγω έτος, κατά το ποσό της αυτόματης αποδέσμευσης. Η συνεισφορά της Ένωσης στο σχέδιο χρηματοδότησης μειώνεται κατ' αναλογία, εκτός εάν το κράτος μέλος καταρτίσει αναθεωρημένο σχέδιο χρηματοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 53

Ενημέρωση και δημοσιότητα

1. Τα κράτη μέλη και οι υπεύθυνες αρχές είναι υπεύθυνα:
 - α) για διαδικτυακό τόπο ή διαδικτυακή πύλη που παρέχει πληροφορίες και πρόσβαση στα εθνικά προγράμματα του οικείου κράτους μέλους·
 - β) για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης βάσει των εθνικών προγραμμάτων·
 - γ) για τη δημοσιοποίηση του ρόλου και των επιτευγμάτων των ειδικών κανονισμών μεταξύ των πολιτών της Ένωσης, μέσω ενεργειών ενημέρωσης και επικοινωνίας σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο των εθνικών προγραμμάτων.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαφάνεια σχετικά με την εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων και τηρούν κατάλογο χρηματοδοτούμενων δράσεων ανά εθνικό πρόγραμμα, ο οποίος είναι διαθέσιμος μέσω του διαδικτυακού τόπου ή της διαδικτυακής πύλης. Ο κατάλογος δράσεων περιλαμβάνει ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς δικαιούχους, τις ονομασίες των έργων και το ύψος της ενωσιακής χρηματοδότησης που τους χορηγείται.
3. Κατά κανόνα οι πληροφορίες δημοσιοποιούνται, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες είναι περιορισμένη η πρόσβαση σε αυτές λόγω του εμπιστευτικού χαρακτήρα τους, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, εγκληματολογικές έρευνες και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 58 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας για το κοινό και τα μέτρα ενημέρωσης των δικαιούχων.
5. Η Επιτροπή καθορίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.

Άρθρο 54

Εκθέσεις εφαρμογής

1. Έως τις 31 Μαρτίου 2016 και τις 31 Μαρτίου κάθε επόμενου έτους έως και το 2023, η υπεύθυνη αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή κάθε εθνικού προγράμματος κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος και μπορεί, στο ενδεδειγμένο επίπεδο, να δημοσιοποιεί τις σχετικές πληροφορίες. Η έκθεση που υποβάλλεται το 2016 καλύπτει τα οικονομικά έτη 2014 και 2015. Το κράτος μέλος υποβάλλει τελική έκθεση εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

▼ B

2. Οι ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής περιέχουν στοιχεία όσον αφορά:

α) την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος, με αναφορά στα δημοσιονομικά δεδομένα και τους δείκτες·

β) κάθε σημαντικό ζήτημα που επηρεάζει την επίδοση του εθνικού προγράμματος.

3. Βάσει της ενδιάμεσης επανεξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15, η ετήσια έκθεση εφαρμογής που υποβάλλεται το 2017 παραθέτει και αξιολογεί:

α) τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2·

β) την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων στα εθνικά προγράμματα που επιδιώκονται με τη συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης·

γ) τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων εταίρων κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 12.

4. Η ετήσια έκθεση εφαρμογής που υποβάλλεται το 2020 και η τελική έκθεση εφαρμογής, εκτός από τα στοιχεία και την αξιολόγηση που αναφέρονται στην παράγραφο 2, περιέχουν στοιχεία και εκτίμηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων του εθνικού προγράμματος λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματος του πολιτικού διαλόγου που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1.

5. Οι αναφερόμενες στις παραγράφους 1 έως 4 ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής είναι αποδεκτές, εφόσον περιέχουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει αυτών των παραγράφων. Η Επιτροπή ενημερώνει το οικείο κράτος μέλος εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της ετήσιας έκθεσης εφαρμογής ότι δεν είναι αποδεκτή· διαφορετικά η έκθεση θεωρείται αποδεκτή.

6. Η Επιτροπή κοινοποιεί στο οικείο κράτος μέλος τις παρατηρήσεις της για την ετήσια έκθεση εφαρμογής εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της ετήσιας έκθεσης εφαρμογής. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει παρατηρήσεις εντός αυτής της προθεσμίας, οι εκθέσεις θεωρούνται εγκεκριμένες.

7. Η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει παρατηρήσεις για διάφορα ζητήματα στην ετήσια έκθεση εφαρμογής της υπεύθυνης αρχής, τα οποία επηρεάζουν σημαντικά την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος. Όταν υποβάλλονται παρατηρήσεις, η υπεύθυνη αρχή παρέχει τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τις παρατηρήσεις αυτές και, κατά περίπτωση, ενημερώνει την Επιτροπή για τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Η Επιτροπή ενημερώνεται το αργότερο εντός τριμήνου αφότου διατύπωσε τις παρατηρήσεις αυτές.

8. Η Επιτροπή εγκρίνει, με εκτελεστικές πράξεις, τα υποδείγματα σύμφωνα με τα οποία συντάσσονται οι ετήσιες και τελικές εκθέσεις εφαρμογής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 2.

Άρθρο 55

Το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς, ενδεχομένως σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.
2. Η εφαρμογή των ειδικών κανονισμών αξιολογείται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 57.
3. Θεσπίζεται κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης με στόχο τη μέτρηση της συνέπειας, της αποτελεσματικότητας, της επάρκειας, της προστιθέμενης αξίας, της βιωσιμότητας των δράσεων και της απλούστευσης και της μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης, σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών και την επίδοση του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών ως μέσων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 58 για την περαιτέρω ανάπτυξη του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης και τον καθορισμό δεικτών για τη μέτρηση των ειδικών στόχων των ειδικών κανονισμών.
5. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα απαραίτητα στοιχεία που επιτρέπουν την παρακολούθηση και αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών.
6. Η Επιτροπή εξετάζει επίσης τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δράσεων που υλοποιούνται βάσει των ειδικών κανονισμών και αυτών που επιδιώκονται βάσει άλλων πολιτικών, μέσων και πρωτοβουλιών της Ένωσης.
7. Η Επιτροπή εφιστά ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση και την αξιολόγηση δράσεων και προγραμμάτων σε σχέση με τρίτες χώρες, σύμφωνα με το άρθρο 8.

Άρθρο 56

Αξιολόγηση των εθνικών προγραμμάτων από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν τις αξιολογήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφος 1. Η αξιολόγηση που πρέπει να διενεργηθεί το 2017 θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων, σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης.
2. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την εφαρμογή διαδικασιών για την παραγωγή και συλλογή των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τις αξιολογήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, περιλαμβανομένων των δεδομένων που αφορούν δείκτες στο κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης.
3. Οι αξιολογήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 πραγματοποιούνται από εμπειρογνώμονες οι οποίοι είναι λειτουργικά ανεξάρτητοι από τις υπεύθυνες αρχές, τις ελεγκτικές αρχές και τις εντεταλμένες αρχές. Οι εμπειρογνώμονες αυτοί είναι δυνατόν να συνεργάζονται με αυτόνομο δημόσιο οργανισμό υπεύθυνο για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον λογιστικό έλεγχο της δημόσιας διοίκησης. Η Επιτροπή παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια των αξιολογήσεων.

▼ B

4. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 57 παράγραφος 1 αξιολογήσεις δημοσιοποιούνται στο σύνολό τους, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες είναι περιορισμένη η πρόσβαση στις πληροφορίες λόγω του εμπιστευτικού χαρακτήρα τους, ειδικότερα όσον αφορά την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, τις εγκληματολογικές έρευνες και την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

*Άρθρο 57***Εκθέσεις αξιολόγησης από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή**

1. Σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή:

α) έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή των δράσεων και την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων των εθνικών προγραμμάτων έως την 31η Δεκεμβρίου 2017·

▼ M2

β) έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης για τα αποτελέσματα των δράσεων δυνάμει των εθνικών προγραμμάτων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

▼ B

2. Βάσει των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών:

α) έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανονισμών στο επίπεδο της Ένωσης έως τις 30 Ιουνίου 2018. Η εν λόγω έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης περιλαμβάνει επίσης αξιολόγηση της ενδιάμεσης επανεξέτασης που διενεργήθηκε σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς·

▼ M2

β) έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης για τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανονισμούς, μετά το κλείσιμο των εθνικών προγραμμάτων, έως τις 30 Ιουνίου 2025.

▼ B

3. Στην εκ των υστέρων αξιολόγηση της Επιτροπής θα εξετάζεται επίσης η επίπτωση των ειδικών κανονισμών στην ανάπτυξη του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, όσον αφορά τη συνεισφορά τους στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

α) ανάπτυξη κοινού πνεύματος ασφάλειας των συνόρων, συνεργασίας για την επιβολή του νόμου και διαχείρισης κρίσεων·

β) αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών προς την Ένωση·

γ) ανάπτυξη του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου·

δ) δίκαιη και ίση μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών·

ε) αλληλεγγύη και συνεργασία μεταξύ κρατών μελών για την αντιμετώπιση ζητημάτων μετανάστευσης και εσωτερικής ασφάλειας·

▼ B

στ) κοινή προσέγγιση της Ένωσης για τη μετανάστευση και την ασφάλεια έναντι τρίτων χωρών.

4. Όλες οι αξιολογήσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο σύνολό τους, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες είναι περιορισμένη η πρόσβαση στις πληροφορίες λόγω του εμπιστευτικού χαρακτήρα τους, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, εγκληματολογικές έρευνες και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*Άρθρο 58***Άσκηση της ανατιθέμενης εξουσίας**

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 5, στο άρθρο 26 παράγραφος 4, στο άρθρο 29 παράγραφος 1, στο άρθρο 53 παράγραφος 4 και στο άρθρο 55 παράγραφος 4 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο επτά ετών από τις 21 Μαΐου 2014. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της επταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περίοδο τριών ετών, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις, το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5, στο άρθρο 26 παράγραφος 4, στο άρθρο 29 παράγραφος 1, στο άρθρο 53 παράγραφος 4 και στο άρθρο 55 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα καμιάς από τις ήδη ισχύουσες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

4. Μόλις η Επιτροπή εκδίδει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 5, του άρθρου 26 παράγραφος 4, του άρθρου 29 παράγραφος 1, του άρθρου 53 παράγραφος 4 και του άρθρου 55 παράγραφος 4 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις ούτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε από το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να εγείρουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες, με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

▼B*Άρθρο 59***Διαδικασία επιτροπής**

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή («επιτροπή ταμείων ασύλου, μετανάστευσης και ενσωμάτωσης και εσωτερικής ασφάλειας»). Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Όταν η επιτροπή δεν διατυπώνει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, εκτός εάν βασίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 4, στο άρθρο 24 παράγραφος 5, στο άρθρο 45 παράγραφος 2, στο άρθρο 47 παράγραφος 6 και στο άρθρο 53 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού.

*Άρθρο 60***Επανεξέταση**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της Επιτροπής, επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως τις 30 Ιουνίου 2020.

*Άρθρο 61***Έναρξη ισχύος και εφαρμογή**

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις Συνθήκες.